

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

53-1

BRNO 2012

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal
Ročník 53
Volume 53

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography Alice Del Maschio

Software
Software Adobe InDesign CS5

Fotografie na obálce
Cover Photography Prusiek, lok. 25. Hrob č. 22, zlato (viz obr. 6. na str. 78)

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print Azu design s.r.o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2012
Náklad 400 ks
Časopis je na seznamu neinpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2012 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

horizontálním výčnělkem), dále soubor obsahuje 4 fragmenty ze spodních částí nádob, 1 ks dna, 2 ks z podhrdlí a 2 okraje. Rovněž se nacházela drobná hráněná sekera (45 x 28 x 10 mm), jenž má poškozené ostří a byla vyrobena ze spilitového tufitu nejspíše středočeské provenience. Zajímavým nálezem je ze 3/4 zachovaný spodní kámen zrnotěrky, jenž byl vyroben z granulitu zřejmě místního původu. Kromě výše uvedených artefaktů byly nalezeny četné kusy mazanice, některé s otisky dřevěných konstrukcí.

Výšinné sídliště „U jezera“ je zřejmě monokulturní a doplňuje síť dosud známých jevišovických sídlišť umístěných nad tokem řeky Jihlavu, zároveň je první spolehlivě potvrzenou jevišovickou lokalitou na katastru Mohelna (srov. např. Pavelek 2010).

Jitka Vokáčová, Petr Knotek, Václava Šoukal

Literatura

- Červinka, I. L. 1902:** Morava za pravěku. Vlastivěda moravská, I. Země a lid. Brno.
- Košťálek, P. a kol. 1986:** Pravěk Třebíčska. Brno.
- Pavelek, V. 2010:** Výšinné eneolitické lokality v povodí řek Jihlavu, Oslavy a Rokytné. Rkp. diplomové práce. Uloženo: Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, Brno.
- Skutil, J. 1947:** Z nejdávnější minulosti Náměšťska nad Oslavou. Ročenka Muzejního spolku v Ivančicích, 13–54.

Resumé

Mohelno (Třebíč District). „U jezera“. Jevišovice Culture. Hillfort. A surface survey and a test pit.

MOKRÁ-HORÁKOV (K. Ú. HORÁKOV, OKR. BRNO-VENKOV)

„V Hlavách“. KNP. Sídliště. Záchranný výzkum.

V roce 2011 zachytily rýha dálkového optického kameru šlapanické firmy VIVO CONNECTION, spol. s.r.o., také archeologické objekty na jižním okraji katastru obce Horákov. V trati „V Hlavách“ (přibližně v okolí bodu GPS : 49°12'9.288" N; 16°44'25.767" E) rýha prošla osamocenou zásobní jámou z období staršího eneolitu. Z výplně objektu byla vyzvednuta torza dvou pohárů a amfory baalberského stupně KNP. Za zmínu stojí uvést zlomek kamenného sekerníku, kolekci štípané kamenné industrie zastoupené rohovci typu Stránská skála, dále fragment keramické naběračky a válcovitého předmětu, který se značně podobá hutnické dyzně.

Petr Kos

Resumé

Mokrá-Horákov (Kataster Horákov, Bez. Brno-venkov). „V Hlavách“. Trichterbecherkultur. Siedlung. Rettungsgabung.

MOSTKOVICE (OKR. PROSTĚJOV)

„U Vrbíček“ (Údolní nádrž Plumlov). Eneolit. Sídliště. Záchranný výzkum.

Výzkumem pozůstatků pravěkého osídlení v poloze „U vrbíček“ (dnes na dně plumlovské údolní nádrže) na katastru obce Mostkovice, byly získány vůbec první doklady o pravěkém osídlení místa. To bylo na základě našich poznatků využíváno k budování lidských sídel od počátku pátého tisíciletí př. n. l. s přestávkami až do počátku prvního tisíciletí před n. l. K nejstarším patří objekt kultury s lineární keramikou, který lze na základě aplikované výzdoby spojit s fází LnK IIc, tedy s dobou, kdy se na místní keramice uplatňuje želiezovský výzdobný styl. Pozoruhodná je kontinuita osídlení v průběhu lengyelského období, kterou je možné doložit materiálem od fáze MMK II až po závěr epilengyelu, tedy od mladého neolitu až po časný eneolit. Bohatá kolejce keramiky z objektu 526 přinesla vedle málo frekventovaných tvarů i zlomky dosud neznámých forem. Jde zejména o mísu na dvou destičkovitých nožkách, (obdoba mísy ze Střelic; Poborský a kol. 1993, obr. 81: 11) a ploché obdélníkové dno vaničky (?) se žlábkovanou výzdobou na vnitřní straně.

Miroslav Šmíd

Literatura

- Poborský, V. a kol. 1993:** Pravěké dějiny Moravy. Vlastivěda Moravská. Země a lid. Nová řada, svazek 3. Brno.

Resumé

Mostkovice (Bez. Prostějov). „U Vrbíček“ (Staubecken Plumlov). Äneolithikum. Siedlung. Rettungsgrabung.

OLOMOUC (K. Ú. NEMILANY, OKR. OLOMOUC)

Kožušanská ulice. MMK, KNP (?), KZP. Sídliště. Záchranný výzkum.

Od března do dubna 2011 proběhla 2. etapa výzkumu na rekonstrukci ulice Kožušanská v Olomouci – Nemilech v délce 140 m. Na sídlišti bylo prozkoumáno v 29 sondách a čtvercích 61 objektů zahloubených v různých úrovních do kulturní vrstvy (mocné 0,4–2 m) s různě datovanými nálezy; viz kapitola Neolit, Doba bronzová, Doba železná, Středověk a novověk. Lokalita leží na východním svahu terasy nad údolní nivou řeky Moravy. Lokalitu s nadmořskou výškou 211–212 m lze identifikovat v mapě MZ 1:10 000, list 24-22-24, v souřadnicích Z s. č.: J s. č.: 360 mm : 208 mm, 362 mm : 192 mm.

Na rozsáhlém sídlišti datovaném do mladšího stupně MMK bylo zkoumáno 14 objektů a části kulturní vrstvy. Z četných náležitostí keramiky vynikají bíle malované střepy či drobné zlomky plastik. Četné jsou i nálezy štípané, broušené i kostěné industrie, mohutně působí parohový kopáč. Mezi zvířecími kostmi byly rozpoznány i zlomky lidských kostí a celá dětská lebka, jejíž absolutní datování je ovšem mladší: 3710BC (92,9%) 3630BC (snad ji tak můžeme přiřadit prozatím neidentifikované KNP). V kul-